

# PLEDOARIE PENTRU VALOAREA TERAPEUTICĂ A MUZICII

## *Pleading for the therapeutic value of music*

Lector Univ. Dr. Luize Carmen Avram  
Universitatea Națională de Muzică, București

Ambianța fonică în care viețuim este din ce în ce mai „aglomerată”. De curând s-a constatat că până și în adâncul oceanelor, nivelul de poluare fonică a crescut îngrijorător, punând în pericol nu atât liniștea peștilor cât, mai degrabă, posibilitatea lor de orientare și comunicare.

În ceea ce ne privește pe noi, oamenii, se cunosc prea bine efectele distrugătoare ale stresului asupra structurilor profunde ale ființei. Și de ce n-am recunoaște că printre factorii stresanți sunt și unii sonori. Nu doar zgomotele, caracterizate prin vibrații neperiodice și număr mare de decibeli, dar și unele tipuri de muzică folosite fără discernământ (prea tare, cu mesaje discutabile, în situații inadecvate sau în neconcordanță cu gusturile și preferințele celor care ascultă) se pot dovedi nocive.

Dar articolul de față se va ocupa de aspectele plăcute și benefice ale fenomenului muzical. Pe lângă rolul de divertisment pe care oamenii îl atribuie cel mai adesea, arta sunetelor, prin valorile sale cele mai înalte, are și alte virtuți:

- modelarea psiho-intelectuală superioară a ființei umane;
- ameliorarea unor suferințe sufletești și/sau mentale;
- influențarea benefică a unor afecțiuni psiho-somatice sau deficiențe din naștere ori dobândite;
- contribuția semnificativă în creșterea calității vieții cotidiene a tuturor ființelor și, în mod special, a persoanelor vârstnice sau aflate în stadiu terminal;
- mijloc alternativ de tratament, antialgic și/sau anestezic etc.;
- și, nu în ultimul rând, îmbunătățirea mediului ambiant.

O lucrare amplă și deosebit de valoroasă care studiază și prezintă, în lumina celor mai noi cercetări științifice, efectele „de medicament” ale muzicii a

apărut la sfârșitul anului 2011 la *Editura Fundației „Andrei Șaguna”* din Constanța, editură cu profil academic și științific. Inițiatorul și autorul proiectului este profesorul universitar doctor, medic și psiholog, **Ioan-Bradul Iamandescu**, cel mai activ, pasionat și informat specialist în muzicoterapie din România. Pe lângă numărul mare de capitole alcătuite de domnia sa, prof. Iamandescu a inserat în lucrare materiale scrise de o echipă de psihologi, muzicieni și medici, români și din străinătate, aflați în primele rânduri ale cercetării acestui domeniu. Aceștia și-au adus contribuția la alcătuirea secțiunilor referitoare la domeniile și problematica în care fiecare este specialist.

Prin amploarea, sistematizarea și diversitatea punctelor din care este abordată informația, cartea, denumită „**Muzicoterapie receptivă**”, se constituie într-un veritabil tratat dedicat acestui domeniu.

În prima parte, sub titlul generic *Influențele muzicii asupra organismului uman*, sunt prezentate informații generale și esențiale pentru înțelegerea fenomenului muzical și a legăturilor sale cu ființa umană. Sunt vizate atât aspecte teoretice și structurale ale muzicii și efectele psiho-neuro-fiziologice ale structurilor sonore asupra diverselor paliere ale ființei omenești, cât și aspecte conceptuale și estetice implicate în comunicarea muzicală. Această parte, introductivă s-ar putea spune, care aprofundează informația mai mult din punctul de vedere al primului domeniu al termenului *muzicoterapie*, beneficiază și de aportul prof. univ. dr. Grigore Constantinescu, excepțional om de cultură, muzicolog de prestigiu și condei inspirat.

În capitolele următoare centrul de greutate al cercetării se deplasează asupra celui de al doilea domeniu al binomului *muzico-terapie*. Sunt puse în evidență procesele psihice și somatice determinate de audiția muzicală și efectele ei salutare asupra memoriei, gândirii, afectivității, precum și asupra

unor organe și aparate din corpul uman. De asemenea, sunt prezentate mecanismele neurofiziologice și neuroendocrine activate la ascultarea muzicii.

Partea a doua a cărții dezvoltă subiectul *Muzica – agent terapeutic cu virtuți „formative”*. Aici se abordează domeniul muzicoterapiei de la aspecte generale, la relația sa cu alte forme de psihoterapie, la modalitățile de aplicare a procedurilor muzicoterapeutice și la alcătuirea și caracteristicile unor instrumente de muzicodiagnostic.

Ultima parte a lucrării se ocupă de *Domeniile de aplicație a muzicoterapiei receptive* și face o trecere în revistă a principalelor specialități medicale în care terapia cu muzică are efecte pozitive. Sunt prezentate și cazuri reale ce dau mărturie asupra acestor rezultate.

Printre autorii colaboratori la această vastă lucrare se află distinse personalități din străinătate, precum (în ordine alfabetică):

Dr. Athanasios Dritsas – cardiolog din Atena, Peter Frankze – neurolog la Institutul Max-Planck din Leipzig, prof. dr. Ruth Hampe – din Germania,

prof. dr. Stefan Koelsch – Berlin, psiholog dr. Dorothy Lockhart Lawrence – Edinburgh, Kristin Offermanns – institutul Max-Planck din Leipzig, Even Ruud – muzico-terapeut Universitatea din Oslo, dr. Patricia Sabbatella – Universitatea din Cadiz. Dintre colaboratorii români pot fi citate nume prestigioase precum prof. univ. dr. Irina Holdevici, prof. univ. dr. Mihaela Minulescu, medici și psihologi, cadre didactice ale U.M.F. din București.

Apariția acestei cărți este o veste bună pentru psihologii, muzicienii și medicii interesați de domeniul muzicoterapiei. Aceștia vor găsi informația necesară profesionistului dornic de a-și îmbogăți cunoașterea. Dar este o veste bună și pentru mulți melomani care vor putea conștientiza mai bine, parcurgând-o, ce îi atrage spre muzică și ce efecte poate avea aceasta asupra lor.

(O veste bună în plus, care nu vine din lucrarea la care tocmai ne-am referit, ci din partea cercetătorilor etnomuzicologi de la Universitatea Națională de Muzică din București, este aceea că și moda manelelor pare a intra în „recesiune“!)